

Zakonodajno-pravna služba je na podlagi prvega odstavka 153. člena Poslovnika državnega zbora pripravila neuradno prečiščeno besedilo Zakona o posebnih pravicah italijanske in madžarske narodne skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja, ki obsega:

- Zakon o posebnih pravicah italijanske in madžarske narodne skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja – ZPIMVI (Uradni list RS, št. 35/01 z dne 11. 5. 2001),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o osnovni šoli – ZOsn-F (Uradni list RS, št. 102/07 z dne 9. 11. 2007),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o posebnih pravicah italijanske in madžarske narodne skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja – ZPIMVI-A (Uradni list RS, št. 11/18 z dne 23. 2. 2018).

Številka: 600-06/18-1/1
Datum: 12. 3. 2018
EPA 2691-VII

Nataša Voršič
vodja Zakonodajno-pravne službe

**ZAKON O POSEBNIH PRAVICAH ITALIJANSKE IN
MADŽARSKE NARODNE SKUPNOSTI NA PODROČJU
VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA**

**NEURADNO PREČIŠČENO BESEDILO
(ZPIMVI-NPB2)**

1. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen
(vsebina zakona)

Zakon ureja uresničevanje pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti na področju predšolske vzgoje, osnovnošolskega izobraževanja, nižjega in srednjega poklicnega izobraževanja, srednjega tehniškega oziroma strokovnega izobraževanja, srednjega splošnega izobraževanja, višjega strokovnega izobraževanja ter vzgoje in izobraževanja otrok, mladoletnikov in polnoletnih oseb s posebnimi potrebami.

2. člen
(vključenost v sistem)

Vzgoja in izobraževanje za pripadnike italijanske in madžarske narodne skupnosti je sestavni del sistema vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji in poteka na podlagi predpisov, ki urejajo področje predšolske vzgoje, osnovnošolskega izobraževanja, nižjega in srednjega poklicnega izobraževanja, srednjega strokovnega oziroma tehniškega, srednjega splošnega izobraževanja, višjega strokovnega izobraževanja ter predpisov, ki urejajo vzgojo in izobraževanje otrok, mladoletnikov in polnoletnih oseb s posebnimi potrebami, če s tem zakonom ni drugače določeno.

3. člen
(cilji)

Vzgoja in izobraževanja v vrtcih in šolah z italijanskim učnim jezikom in v dvojezičnih vrtcih in šolah na narodnostno mešanih območjih poleg ciljev, določenih s predpisi na področju vzgoje in izobraževanja, vključujeta še naslednje cilje:

- ohranjanje in razvijanje italijanskega oziroma madžarskega jezika in kulture italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti,
- razvijanje jezikovnih zmožnosti in sposobnosti v prvem in drugem jeziku (za pripadnike narodnih skupnosti je prvi jezik italijanski oziroma madžarski, drugi jezik pa slovenski),
- razvijanje vedenja o zgodovinski, kulturni in naravni dediščini italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti ter njunih matičnih narodov,
- razvijanje zavesti o pripadnosti k italijanski oziroma k madžarski narodni skupnosti ter ohranjanje in razvijanje lastne kulturne tradicije,
- vzgajanje za spoštovanje in razumevanje narodne in kulturne drugačnosti, za sodelovanje med pripadniki slovenskega naroda in pripadniki italijanske oziroma madžarske narodne

skupnosti ter razvijanje sposobnosti za življenje in sobivanje na narodnostno in jezikovno mešanem območju,

- seznanjanje s položajem italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti v sosednjih državah ter vzpostavljanje vezi in sodelovanja s pripadniki in ustanovami teh skupnosti.

4. člen

(sodelovanje z institucijami matičnega naroda)

Za uresničevanje ciljev, določenih s tem zakonom, in v skladu z meddržavnimi sporazumi, sodelujejo javni vrtci oziroma šole v jeziku narodne skupnosti in dvojezični vrtci in šole (v nadaljnjem besedilu: vrtci in šole) z ustreznimi institucijami matičnega naroda v sosednjih državah.

2. PROGRAMI VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA

5. člen

(prilagajanje programov)

Programi predšolske vzgoje se za pripadnike italijanske in madžarske narodne skupnosti prilagajajo v skladu s cilji, določenimi s tem zakonom, in omogočajo otrokom ob razvijanju maternega jezika tudi seznanjanje z osnovami slovenskega jezika.

Izobraževalni programi za pripadnike italijanske narodne skupnosti in dvojezični izobraževalni programi se prilagodijo tako, da se dopolnijo:

- cilji vzgoje in izobraževanja,
- pogoji za vključitev,
- predmetnik,
- učni načrti, katalogi znanj in izpitni katalogi.

Programom iz prejšnjega odstavka se dodajo navodila za izvajanje.

S predmetnikom se lahko učencem, vajencem in dijakom določi največ za dve uri večja tedenska obveznost pouka.

Učni načrti, katalogi znanj in izpitni katalogi se objavijo dvojezično.

Za učence in dijake šol z italijanskim učnim jezikom se za vsa tekmovanja iz znanja, ki so financirana ali sofinancirana iz javnih sredstev, razen za tekmovanja iz znanja slovenskega jezika, zagotovijo naloge v italijanskem jeziku, za učence in dijake dvojezičnih šol pa dvojezične naloge, razen za tekmovanja iz znanja slovenskega in madžarskega jezika.

Javno veljavne programe, prilagojene v skladu s tem zakonom, sprejme minister, pristojen za šolstvo, v sodelovanju s pristojnim strokovnim svetom v skladu z zakonom in jih na enak način kot druge javno veljavne programe objavi tudi v jeziku narodnih skupnosti.

Minister, pristojen za šolstvo, lahko s sklepom o dodelitvi programa določi, da dvojezična osnovna šola, ki izvaja prilagojen program po zakonu, ki ureja usmerjanje otrok s posebnimi potrebami, za učence zunaj narodnostno mešanega območja izvaja tudi prilagojen program s slovenskim učnim jezikom z obveznim učenjem madžarskega jezika največ dve uri

tedensko, tako da se ne preseže z zakonom določene največje tedenske obveznosti pouka učencev.

5.a člen
(nadstandardni programi)

Šola pri pripravi letnega delovnega načrta obravnava tudi programe ali dejavnosti, ki jih predlaga samoupravna narodna skupnost, če so v skladu s cilji vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji. Programe in dejavnosti, ki jih šola vključi v letni delovni načrt, kot nadstandardni program financira samoupravna narodna skupnost.

6. člen
(učbeniki in učila)

Pri vzgojno-izobraževalnem delu v šoli z italijanskim učnim jezikom se uporabljajo učbeniki in učila v italijanskem jeziku, v dvojezični šoli se uporabljajo učbeniki in učila v slovenskem in v madžarskem jeziku oziroma dvojezični učbeniki in učila.

7. člen
(soglasje oziroma mnenje)

Pred sprejemom oziroma določitvijo programov iz 5. člena tega zakona si mora pristojni strokovni svet pridobiti soglasje pristojnega organa italijanske oziroma madžarske samoupravne narodne skupnosti v Republiki Sloveniji.

Pristojni strokovni svet ne more sprejeti oziroma določiti vzgojnega oziroma izobraževalnega programa brez soglasja članov sveta, predstavnikov italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti.

8. člen
(izvajanje vzgojno-izobraževalnega dela)

V dvojezični osnovni šoli se lahko prilagodi izvajanje vzgojno-izobraževalnega dela, in sicer:

- v prvem vzgojno-izobraževalnem obdobju ter v četrtem in petem razredu lahko poučuje madžarski jezik, ki se ga učenci učijo kot prvi jezik, tudi učitelj predmetnega pouka madžarskega jezika,
- učenci se pri pouku slovenskega in madžarskega jezika delijo v skupine v skladu s posebnimi normativi.

9. člen
(pouk jezika narodnosti zunaj narodnostno mešanega območja)

Če so v osnovno šolo zunaj narodnostno mešanega območja vpisani učenci iz vrst italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti, šola za te učence kot interesno dejavnost brezplačno organizira učenje italijanskega oziroma madžarskega jezika, če se zanj odloči vsaj

pet izmed njih. Skupina se lahko oblikuje tudi iz učencev različnih šol v istem kraju. V tem primeru se šole sporazumejo o izvedbi interesne dejavnosti.

Dijakom in vajencem, ki končajo osnovno šolo v jeziku narodnosti oziroma dvojezično osnovno šolo in se vključijo v poklicne šole, srednje tehniške oziroma srednje strokovne šole ali gimnazije zunaj narodnostno mešanega območja, morajo te šole same ali skupaj z drugimi omogočiti pouk jezika narodnosti kot fakultativnega predmeta. Pouk jezika narodnosti se organizira, če se zanj odloči najmanj 5 dijakov oziroma vajencev, in je za dijake in vajece brezplačen.

Skupina dijakov oziroma vajencev se lahko oblikuje tudi izmed dijakov oziroma vajencev, ki se izobražujejo po različnih izobraževalnih programih v različnih šolah v istem kraju.

3. JAVNA MREŽA VRTCEV IN ŠOL

10. člen (javna mreža)

Javni vrtci in šole z italijanskim učnim jezikom in javni dvojezični vrtci in šole, ki so bili ustanovljeni pred uveljavitvijo zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 12/96 in 23/96), sestavljajo javno mrežo vrtcev in šol za potrebe italijanske in madžarske narodne skupnosti.

Javna mreža vrtcev in šol za potrebe italijanske in madžarske narodne skupnosti, se lahko spreminja le s soglasjem vlade in samoupravnih narodnih skupnosti italijanske oziroma madžarske narodnosti v Republiki Sloveniji.

11. člen (šolski okoliš)

Šolski okoliš osnovne šole z italijanskim učnim jezikom oziroma dvojezične osnovne šole je območje, ki je v statutu lokalne skupnosti, na območju katere ima osnovna šola sedež, določeno kot narodnostno mešano območje.

V ustanovitvenem aktu osnovne šole se ne glede na določbo prejšnjega odstavka kot šolski okoliš lahko določi območje celotne občine.

Če je za potrebe italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti ustanovljenih več šol, se v ustanovitvenem aktu določi šolski okoliš za vsako šolo. Če ima osnovna šola z italijanskim učnim jezikom oziroma dvojezična osnovna šola podružnico, se v ustanovitvenem aktu določi tudi območje podružnice.

Šolski okoliš lahko sega tudi na območje več lokalnih skupnosti.

Šolski okoliš iz prejšnjega odstavka določi lokalna skupnost, v kateri je sedež šole, ob soglasju lokalnih skupnosti, na območje katerih sega šolski okoliš. Če lokalne skupnosti v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona ne dajo soglasja o določitvi šolskega okoliša, ga s soglasjem pristojne samoupravne narodne skupnosti v Republiki Sloveniji, da bi zagotovili vzgojo in izobraževanje, začasno določi vlada.

Starši oziroma skrbniki imajo pravico vpisati otroka v osnovno šolo z italijanskim učnim jezikom oziroma v dvojezično osnovno šolo tudi, če ima otrok stalno oziroma začasno prebivališče izven šolskega okoliša te šole.

Učenec v primeru iz prejšnjega odstavka nima pravice do brezplačnega prevoza, razen če gre za otroka s posebnimi potrebami, ki mu je ta pravica priznana z odločbo o usmeritvi.

4. USTANAVLJANJE IN UPRAVLJANJE JAVNIH VRTCEV IN ŠOL

12. člen (ustanavljanje)

Javni vrtec oziroma šola z italijanskim učnim jezikom oziroma dvojezični vrtec oziroma šola se lahko ustanovi oziroma organizira kot samostojen vzgojno-izobraževalni zavod ali kot organizacijska enota vzgojno-izobraževalnega zavoda.

Javni vrtec iz prejšnjega odstavka se lahko organizira tudi kot enota oziroma podružnica osnovne šole z italijanskim učnim jezikom oziroma kot enota oziroma podružnica dvojezične osnovne šole.

Če se vrtec oziroma šola iz prvega odstavka tega člena ustanovi za več lokalnih skupnosti, je soustanoviteljica samoupravna narodna skupnost lokalne skupnosti, kjer ima vrtec oziroma šola sedež, v dogovoru z ostalimi samoupravnimi narodnimi skupnostmi občin.

13. člen (svet zavoda)

V svetu javnega dvojezičnega vrtca oziroma javne dvojezične šole morajo biti zastopani pripadniki slovenskega naroda in pripadniki madžarske narodne skupnosti.

Če je v vrtcu oziroma šoli manj kot 15 delavcev, se v aktu o ustanovitvi lahko določi sorazmerno manjše število članov sveta šole, kot je določeno z zakonom.

Če se vrtec oziroma šola organizira kot organizacijska enota vzgojno-izobraževalnega zavoda, ki ni javni dvojezični vrtec oziroma javna dvojezična šola, mora biti najmanj eden od članov sveta pripadnik narodne skupnosti. Postopek izvolitve oziroma imenovanja tega člana se določi v ustanovitvenem aktu.

Javni dvojezični vrtec in javna dvojezična šola morata pred sprejetjem letnega delovnega načrta pridobiti mnenje pristojne samoupravne narodne skupnosti, ki ga ta poda v sedmih dneh od prejema predloga letnega delovnega načrta.

Ne glede na prejšnji odstavek lahko svet javnega dvojezičnega vrtca oziroma javne dvojezične šole sprejme letni delovni načrt brez predhodnega mnenja samoupravne narodne skupnosti, če ga ta ne poda v roku iz prejšnjega odstavka.

5. STROKOVNI IN DRUGI DELAVCI

14. člen
(posebni pogoji)

V vrtcih in šolah z italijanskim učnim jezikom opravljajo vzgojno-izobraževalno delo strokovni delavci, ki obvladajo italijanski jezik kot učni jezik.

Določba prejšnjega odstavka ne velja za učitelje, ki poučujejo slovenski jezik.

V dvojezičnih vrtcih in šolah opravljajo vzgojno-izobraževalno delo strokovni delavci, ki obvladajo oba učna jezika. Dvojezični vrtec oziroma dvojezična šola mora pri zaposlovanju skrbeti za sorazmerno zastopanost strokovnih delavcev iz vrst slovenskega naroda in madžarske narodne skupnosti.

Če se na razpis za prosto delovno mesto strokovnega delavca v dvojezičnem vrtcu ali šoli prijavi več kandidatov, ki izpolnjujejo vse predpisane pogoje za zasedbo delovnega mesta in izkazujejo primerljive reference, ima prednost pri izbiri praviloma kandidat, ki izkazuje znanje madžarskega jezika na višji ravni.

15. člen
(znanje italijanskega jezika kot učnega jezika)

Strokovni delavec obvlada italijanski jezik kot učni jezik, če:

- je končal osnovno ali srednjo šolo z italijanskim učnim jezikom in pridobil predpisano izobrazbo v italijanskem jeziku ali
- je končal osnovno in srednjo šolo z italijanskim učnim jezikom.

Strokovni delavec, ki ne izpolnjuje pogojev iz prejšnjega odstavka, obvlada italijanski jezik kot učni jezik tudi, če ima v skladu s 15.č členom tega zakona opravljen preizkus znanja italijanskega jezika na ravni C1, kot jo določa Skupni evropski jezikovni okvir Sveta Evrope (v nadaljnjem besedilu: SEJO).

15.a člen
(znanje slovenskega in madžarskega jezika kot učnega jezika)

Strokovni delavci v dvojezičnih vrtcih in šolah morajo obvladati slovenski in madžarski jezik. Znanje slovenskega jezika kot učnega jezika se preverja v skladu z zakonom, ki ureja organizacijo in financiranje vzgoje in izobraževanja.

Strokovni delavec obvlada madžarski jezik kot učni jezik, če:

- je pridobil predpisano izobrazbo v madžarskem jeziku,
- je končal najmanj dvojezično srednjo šolo in se je madžarski jezik učil na ravni, ki jo določi minister, pristojen za šolstvo,
- z ustreznim certifikatom izkazuje znanje madžarskega jezika na ravni po SEJO, ki jo določi minister, pristojen za šolstvo, ali
- ima v skladu s 15.č členom tega zakona opravljen preizkus znanja madžarskega jezika na ravni po SEJO, ki jo določi minister, pristojen za šolstvo.

Ne glede na drugo alinejo prejšnjega odstavka vzgojitelj z vezavo na madžarski jezik, drugi učitelj razrednega pouka z vezavo na madžarski jezik, učitelj v jezikovni učni skupini s pretežno madžarskim jezikom in učitelj madžarskega jezika obvlada madžarski jezik kot učni jezik, če je končal tudi dvojezično osnovno šolo. Podrobnejše pogoje za strokovne delavce iz prejšnjega stavka določi minister, pristojen za šolstvo, v skladu s šestim odstavkom tega člena.

Strokovni delavec na delovnem mestu, na katerem se uporablja pretežno slovenski učni jezik, in učitelj strokovnoteoretičnih predmetov, obvlada madžarski jezik kot učni jezik tudi, če je končal program fakultativnega pouka madžarskega jezika na srednji šoli, višji ali univerzitetni ravni ali izkazuje znanje madžarskega jezika na ravni po SEJO, ki jo določi minister, pristojen za šolstvo.

Strokovni delavec, za katerega je predpisan izobrazbeni pogoj srednja ali srednja strokovna izobrazba (na primer laborant, učitelj praktičnega pouka, organizator praktičnega pouka in drugi, razen pomočnika vzgojitelja) ali visoka strokovna izobrazba (na primer organizator prehrane, organizator zdravstveno-higienskega režima) obvlada madžarski jezik kot učni jezik tudi, če je končal program fakultativnega pouka madžarskega jezika na srednji šoli, višji ali univerzitetni ravni.

Ravni znanja madžarskega jezika iz druge, tretje in četrte alineje drugega odstavka tega člena in iz četrtega odstavka tega člena ter podrobnejše pogoje znanja učnega jezika, ki jih mora izpolnjevati posamezen strokovni delavec, določi minister, pristojen za šolstvo, po predhodnem soglasju madžarske samoupravne narodne skupnosti. Pri tem upošteva zahtevano raven izobrazbe za posameznega strokovnega delavca in zahteve delovnega mesta, zlasti glede jezikovne organizacije vzgojno-izobraževalnega dela.

15.b člen

(izjema glede znanja madžarskega jezika kot učnega jezika)

Dvojezični vrtec ali šola lahko za določen čas največ treh let sklene pogodbo o zaposlitvi tudi s kandidatom, ki ne izpolnjuje pogoja znanja madžarskega jezika kot učnega jezika v skladu s prejšnjim členom, če nihče od prijavljenih kandidatov ne izpolnjuje tega pogoja in je taka zaposlitev nujna za nemoteno izvajanje vzgojno-izobraževalnega dela. Če se po preteku tega obdobja okoliščine iz prejšnjega stavka ne spremenijo, mora vrtec oziroma šola za sklenitev nove pogodbe o zaposlitvi pridobiti soglasje ministra, pristojnega za šolstvo.

Šteje se, da je zaposlitev za nemoteno izvajanje vzgojno-izobraževalnega dela nujna, če sicer z organizacijo dela v skladu z normativi in standardi ni mogoče izvesti vzgojno-izobraževalnega programa ali dela programa, o čemer vrtec oziroma šola obvesti ministrstvo, pristojno za šolstvo.

15.c člen

(znanje jezika narodne skupnosti)

Delavec, ki v skladu s sistemizacijo opravlja strokovno-administrativna, tehnična ali druga dela (administrativni, računovodski, tehnični in drugi delavci) v italijanskem vrtcu ali šoli, obvlada italijanski jezik, če je končal osnovno ali srednjo šolo z italijanskim jezikom ali če z ustreznim certifikatom izkazuje znanje jezika na ravni B1, kot jo določa SEJO.

Delavec iz prejšnjega odstavka v dvojezičnem vrtcu ali šoli obvlada madžarski jezik, če je končal dvojezično osnovno ali dvojezično srednjo šolo ali je končal program fakultativnega pouka madžarskega jezika na srednji šoli ali z ustreznim certifikatom izkazuje znanje na ravni B1, kot jo določa SEJO. Delavec, za katerega je predpisana srednja ali nižja raven izobrazbe (na primer kuhar, hišnik), obvlada madžarski jezik tudi, če izkazuje znanje madžarskega jezika na ravni dvojezične osnovne šole.

Spremljevalec otroka s posebnimi potrebami v dvojezičnem vrtcu ali šoli obvlada madžarski jezik, če z ustreznim certifikatom izkazuje znanje madžarskega jezika na ravni, ki jo določi minister, pristojen za šolstvo.

Varuh-negovalec v dvojezični šoli oziroma zavodu, v katerem se izvaja posebni program vzgoje in izobraževanja, obvlada madžarski jezik, če z ustreznim certifikatom izkazuje znanje madžarskega jezika na ravni, ki jo določi minister, pristojen za šolstvo.

Ravni znanja madžarskega jezika iz tretjega in četrtega odstavka tega člena določi minister, pristojen za šolstvo, po predhodnem soglasju madžarske samoupravne narodne skupnosti. Pri tem upošteva materni jezik otroka, ki ga delavec spremlja oziroma neguje, zahtevano raven izobrazbe in zahteve delovnega mesta.

15.č člen (preizkus znanja)

Znanje italijanskega oziroma madžarskega učnega jezika v skladu s 15. oziroma 15.a členom tega zakona in znanje jezika narodne skupnosti v skladu s 15.c členom tega zakona se lahko dokaže tudi z opravljenim preizkusom znanja italijanskega oziroma madžarskega jezika (v nadaljnjem besedilu: preizkus znanja).

Preizkus znanja izvaja Državni izpitni center.

Minister, pristojen za šolstvo, lahko za izvajanje preizkusa znanja pooblasti tudi drugo pravno ali fizično osebo, ki izpolnjuje standarde oziroma je pooblaščen za izvajanje preizkusov znanja italijanskega in madžarskega jezika po SEJO.

Javno pooblastilo zavodu iz prejšnjega odstavka se podeli za določen čas petih let z odločbo v upravnem postopku. Isti osebi se pooblastilo lahko ponovno podeli.

Izvajanje preizkusov znanja na podlagi javnega pooblastila se financira iz javnih sredstev na način in v obsegu, določenem z aktom o podelitvi javnega pooblastila oziroma aktom o ustanovitvi javnega zavoda.

Zaradi nezakonitega ali nepravilnega izvajanja preizkusov znanja na podlagi javnega pooblastila se lahko javno pooblastilo odvzame. O odvzemu javnega pooblastila odloči minister, pristojen za šolstvo, z odločbo v upravnem postopku.

Izvajalec preizkusa znanja iz drugega oziroma tretjega odstavka tega člena za izvajanje in evidentiranje preizkusa znanja vzpostavi evidenco, ki vključuje naslednje podatke:

- osebno ime kandidata ter datum in kraj rojstva,
- strokovni naslov kandidata,
- datum in številko potrdila o opravljenem preizkusu znanja,

- raven znanja jezika po SEJO, ki jo izkazuje z opravljenim preizkusom znanja,
- sestavo komisije.

Podrobnejše pogoje in način podelitve oziroma odvzema javnega pooblastila ter podrobnejši obseg, vsebino in način preizkusa znanja določi minister, pristojen za šolstvo, po predhodnem soglasju samoupravnih narodnih skupnosti.

16. člen (znanje slovenskega jezika)

Strokovni delavec v vrtcu oziroma šoli z italijanskim učnim jezikom mora obvladati slovenski jezik v skladu s katalogom znanja, ki ga minister, pristojen za šolstvo, določi za ustni del strokovnega izpita iz tega predmeta za te strokovne delavce.

Strokovni delavec v vrtcu oziroma šoli z italijanskim učnim jezikom iz prejšnjega odstavka, ki je končal osnovno in srednjo šolo v Republiki Sloveniji ali si je pridobil predpisano izobrazbo v Republiki Sloveniji, ne opravlja strokovnega izpita iz slovenskega jezika.

17. člen (strokovni izpit)

Strokovni delavci vrtcev in šol z italijanskim učnim jezikom, razen učiteljev slovenskega jezika, opravljajo strokovni izpit v italijanskem jeziku.

Strokovni delavci dvojezičnih vrtcev in šol opravljajo strokovni izpit v slovenskem ali v madžarskem jeziku. Strokovni izpit opravljajo iz slovenskega in madžarskega učnega jezika na različnih ravneh zahtevnosti. V prijavi navedejo, v katerem jeziku želijo opravljati izpit ter kateri jezik bodo opravljali na osnovni in katerega na višji ravni zahtevnosti.

Strokovni delavec dobi prilogo k potrdilu o opravljenem strokovnem izpitu, iz katere je razvidno, da je opravil strokovni izpit v skladu s prvim oziroma drugim odstavkom tega člena.

18. člen (strokovni delavci tuji državljani)

Če se na razpisano prosto delovno mesto ne prijavi kandidat, ki izpolnjuje pogoje za strokovnega delavca, lahko vrtec oziroma šola največ za dve leti zaposli gostujočega tujega učitelja v skladu s pogoji, ki so določeni v 101. členu zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 12/96 in 23/96).

Strokovni delavec iz prejšnjega odstavka se mora v tem času vključiti v učenje slovenskega jezika in se lahko zaposli pod pogoji iz prejšnjega odstavka še največ za dve leti.

6. POSLOVANJE IN IZDAJANJE JAVNIH LISTIN

19. člen (poslovanje)

Vrtci in šole z italijanskim učnim jezikom poslujejo v italijanskem jeziku, z državnimi organi in organizacijami zunaj narodnostno mešanega območja pa dvojezično. Dvojezični vrtci in šole poslujejo dvojezično.

20. člen
(izdajanje javnih listin)

Šole po tem zakonu izdajajo dvojezična spričevala in druge javne listine.

7. RAZVOJNO IN SVETOVALNO DELO

21. člen
(razvojno in svetovalno delo na področju šolstva narodnih skupnosti)

Razvojno in svetovalno delo ter drugo strokovno podporo na področju vzgoje in izobraževanja pripadnikov italijanske in madžarske narodne skupnosti (v nadaljnjem besedilu: šolstvo narodnih skupnosti) opravlja pristojni javni zavod za splošno izobraževanje (v nadaljnjem besedilu: zavod), v okviru katerega se z notranjo organizacijo zagotovi delovanje posebne strokovne službe za šolstvo narodnih skupnosti. Strokovna služba deluje na območjih občin, v katerih živi italijanska oziroma madžarska narodna skupnost. V strokovni službi je treba zagotoviti tudi delavce iz vrst narodnih skupnosti.

Zavod na področju šolstva narodnih skupnosti skrbi za uresničevanje posebnih pravic tako, da:

- sodeluje pri načrtovanju pridobivanja predpisane izobrazbe v učnem jeziku narodnosti za strokovne delavce vrtcev in šol z italijanskim učnim jezikom oziroma dvojezičnih vrtcev in šol ter pri izvajanju nadaljnjega izobraževanja in usposabljanja teh strokovnih delavcev po programih, ki omogočajo njihov kontinuiran profesionalni razvoj,
- načrtuje razvojno in svetovalno dela na področju šolstva narodnih skupnosti, v sodelovanju s samoupravnima narodnima skupnostima,
- opravlja razvojno in svetovalno delo pri pripravi in izvedbi vzgojno-izobraževalnih programov na področju šolstva narodnih skupnosti,
- sodeluje v postopkih preizkusa znanja učnega jezika iz 15.č člena tega zakona,
- spremlja in sodeluje uresničevanje 23. člena tega zakona,
- sodeluje z javnimi ustanovami na področju šolstva, kulturnimi in drugimi ustanovami matičnega naroda in sosednjih držav,
- pripravlja sezname učbenikov in učnih gradiv za področje šolstva narodnih skupnosti ter koordinira pripravo novih učbenikov in učnega gradiva za področje šolstva narodnih skupnosti,
- skrbi za ustrezne prevode programov in učnih načrtov za področje šolstva narodnih skupnosti.

Zavod v letnem delovnem načrtu v sodelovanju s posamezno samoupravno narodno skupnostjo opredeli tudi razvojni načrt delovanja na področju šolstva narodnih skupnosti.

Zavod pri izvedbi nalog iz drugega odstavka tega člena sodeluje z ministrstvom, pristojnim za šolstvo, in z javnimi zavodi, ki delujejo na področju razvoja šolstva (Center

Republike Slovenije za poklicno izobraževanje, Državni izpitni center, Šola za ravnatelje, Pedagoški inštitut in drugi).

Ministrstvo, pristojno za šolstvo, samoupravni narodni skupnosti in zavod enkrat letno, na pobudo samoupravne narodne skupnosti pa tudi pogosteje, pripravijo analizo izvajanja določb tega zakona in uresničevanja nalog iz drugega odstavka tega člena ter izdelajo načrt izboljšav sistema šolstva narodnih skupnosti.

22. člen

(posebnosti v postopkih usmerjanja otrok s posebnimi potrebami)

Na območjih občin, kjer sta poleg slovenskega jezika uradni jezik tudi italijanski oziroma madžarski jezik, postopek usmerjanja otrok s posebnimi potrebami teče dvojezično, če tako zahteva otrokov zakoniti zastopnik oziroma skrbnik oziroma starejši mladoletnik sam.

V postopku usmerjanja otrok s posebnimi potrebami izven območja, na katerem sta uradna jezika tudi italijanski oziroma madžarski jezik, imajo pripadniki narodne skupnosti pravico uporabljati svoj jezik v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, pri čemer se na zahtevo otrokovih zakonitih zastopnikov oziroma skrbnikov oziroma starejšega mladoletnika zagotovi tudi prevod odločbe o usmeritvi in odločitve o pritožbi v jezik narodne skupnosti.

23. člen

(izobraževanje in izpopolnjevanje strokovnih delavcev)

Vlada zagotavlja pogoje, da visokošolski zavodi v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo, omogočijo študij za pridobitev predpisane izobrazbe na ustreznih študijskih programih za strokovne delavce vrtcev in šol z italijanskim učnim jezikom tudi v italijanskem jeziku in za dvojezične vrtce in šole tudi v madžarskem jeziku ter da se za ta namen povezujejo s sorodnimi ustanovami v sosednjih državah. Vlada lahko zagotavlja pogoje iz prejšnjega stavka z dodeljevanjem sredstev v okviru nacionalno pomembnih nalog, kot jih določa zakon, ki ureja visoko šolstvo.

Programi nadaljnega izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev vrtcev in šol z italijanskim učnim jezikom oziroma dvojezičnih vrtcev in šol morajo vključevati tudi programe usposabljanja iz znanja italijanskega strokovnega učnega jezika in slovenskega jezika kot jezika okolja, v dvojezičnih šolah pa znanja obeh učnih jezikov ter metodike dvojezičnega pouka. Za vse programe usposabljanj, ki se za strokovne delavce iz prejšnjega stavka organizirajo v italijanskem oziroma madžarskem jeziku, se zagotavlja financiranje iz javnih sredstev, tako da je udeležba strokovnih delavcev brezplačna.

Programe iz prejšnjega odstavka predlaga zavod iz 21. člena tega zakona.

8. FINANCIRANJE

24. člen

(soglasje k normativom in standardom)

Normativi in standardi za vrtce in šole z italijanskim učnim jezikom oziroma za dvojezične vrtce in šole zagotavljajo enakopravnost teh vrtcev in šol znotraj vzgojno-izobraževalnega sistema Republike Slovenije.

K normativom in standardom, ki so podlaga za financiranje javnih vrtcev in šol z italijanskim učnim jezikom in dvojezičnih javnih vrtcev in šol, si mora minister, pristojen za šolstvo, pridobiti soglasje pristojnega organa italijanske oziroma madžarske samoupravne narodne skupnosti v Republiki Sloveniji.

25. člen (investicije)

Vrtci in šole za potrebe narodnih skupnosti se gradijo in opremljajo s sredstvi državnega proračuna, komunalno opremljeno zemljišče pa zagotovi lokalna skupnost.

26. člen (subvencioniranje)

Iz državnega proračuna se zagotavlja sredstva za pripravo in za subvencioniranje cene učbenikov v višini, ki zagotavlja, da je povprečna cena učbenikov za posamezen razred primerljiva s ceno učbenikov za isti razred, ki sicer velja v Republiki Sloveniji.

Iz državnega proračuna se zagotavljajo tudi sredstva za plačilo višjih stroškov za oddelke v vrtcih, kjer se pri vzgojnem delu uporablja italijanski jezik, oziroma kjer vzgojno delo poteka dvojezično v slovenskem in madžarskem jeziku. Pri ugotavljanju višje cene se upošteva dodatna oprema oziroma vzgojna sredstva in dodatno delo strokovnih delavcev v skladu z normativi in standardi.

27. člen (financiranje stikov z institucijami matičnega naroda)

Sodelovanje vrtcev in šol z institucijami matičnega naroda, dogovorjeno z meddržavnimi sporazumi oziroma določeno z izobraževalnimi programi, se financira iz državnega proračuna.

Zakon o posebnih pravicah italijanske in madžarske narodne skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja – ZPIMVI (Uradni list RS, št. 35/01) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

9. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

28. člen (zaposleni v vrtcih in šolah)

Strokovni delavci vrtcev in šol po tem zakonu, ki so na dan uveljavitve tega zakona zaposleni v vrtcu ali šoli in izpolnjujejo pogoje za strokovne delavce, lahko ne glede na določbe 14., 15. in 16. člena tega zakona še naprej opravljajo vzgojno-izobraževalno delo.

29. člen
(rok za uskladitev)

Normativi in standardi v skladu s tem zakonom morajo biti sprejeti v enem letu po njegovi uveljavitvi.

30. člen

Z dnem uveljavitve tega zakon preneha veljati zakon o uresničevanju posebnih pravic pripadnikov italijanske in madžarske narodnosti na področju vzgoje in izobraževanja (Uradni list SRS, št. 12/82).

31. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o posebnih pravicah italijanske in madžarske narodne skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja – ZPIMVI-A (Uradni list RS, št. 11/18) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

19. člen

Kdor do dne začetka uporabe tega zakona izpolnjuje pogoje znanja učnega jezika v skladu z Zakonom o posebnih pravicah italijanske in madžarske narodne skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 35/01 in 102/07 – ZOsn-F), izpolnjuje pogoj znanja učnega jezika tudi v skladu s tem zakonom.

Kdor do dne začetka uporabe tega zakona izpolnjuje predpisane pogoje znanja italijanskega oziroma madžarskega jezika za druga strokovna, administrativna, tehnična in druga dela, izkazuje ustrezno znanje jezika tudi v skladu s tem zakonom.

Strokovni izpit, opravljen do dne začetka uporabe tega zakona v skladu z Zakonom o posebnih pravicah italijanske in madžarske narodne skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 35/01 in 102/07 – ZOsn-F), se šteje kot strokovni izpit, opravljen v skladu s tem zakonom.

20. člen

Minister, pristojen za šolstvo, izda podzakonska predpisa iz 15.a in 15.c člena tega zakona do 1. septembra 2018.

Pravilnik o smeri izobrazbe učiteljev v devetletni dvojezični osnovni šoli in devetletni osnovni šoli z italijanskim učnim jezikom (Uradni list RS, št. 35/06), Pravilnik o preizkusu znanja učnega jezika na narodno mešanih območjih (Uradni list RS, št. 100/06), Pravilnik o izboru in sofinanciranju programov nadaljnega izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju (Uradni list RS, št. 33/17) in Pravilnik o strokovnem izpitu strokovnih delavcev na področju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 23/06, 81/07, 105/08, 38/14 in 64/15) se uskladijo s tem zakonom do začetka njegove uporabe.

Postopki, ki so se začeli do začetka uporabe tega zakona na podlagi Pravilnika o preizkusu znanja učnega jezika na narodno mešanih območjih (Uradni list RS, št. 100/06) in Pravilnika o strokovnem izpitu strokovnih delavcev na področju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 23/06, 81/07, 105/08, 38/14 in 64/15), se dokončajo po določbah navedenih pravilnikov.

21. člen

Določba osmega odstavka 5. člena zakona se začne uporabljati, ko minister, pristojen za šolstvo, sprejme program osnovne šole s prilagojenim predmetnikom za osnovno šolo s slovenskim učnim jezikom in obveznim učenjem madžarskega jezika.

Program iz prejšnjega odstavka se sprejme do 30. junija 2019.

22. člen

Akt o ustanovitvi Zavoda Republike Slovenije za šolstvo se uskladi s tem zakonom do začetka njegove uporabe.

Zavod iz prejšnjega odstavka uskladi svoje akte s tem zakonom v šestih mesecih od začetka njegove uporabe.

23. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. septembra 2018.

Do začetka uporabe tega zakona se uporabljajo določbe Zakona o posebnih pravicah italijanske in madžarske narodne skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 35/01 in 102/07 – ZOsn-F).